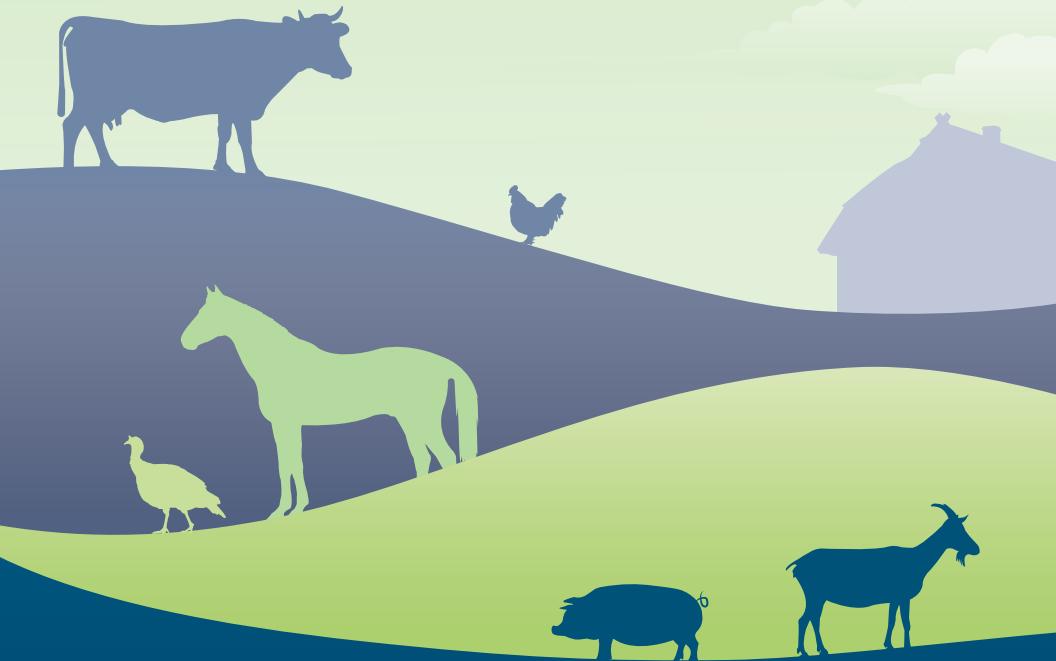

Daim Ntawv Qhia txog Kev Muab cov Tsiaj Txhu lub Cev Pov Tseg

MINNESOTA
BOARD OF ANIMAL HEALTH

Daim Phiaj Qhia Nrhiav Zaj

Tej Yam uas Muab lub Cev Pov Tseg Tau	1
Muab Faus	1
Muab Hlawv.....	2
Muab Pauv.....	3
Minnesota cov Tsev Lag Luam uas	
Muab Kho	4
Kev Ua Chiv	5
Kev tiv tauj	9

Tej Yam uas Muab lub Cev Pov Tseg Tau

Cov neeg ua khoom hauv Minnesota muaj ntau txoj kev xaiv seb yuav ua raws kev raws cai thiab muab cov tsiaj txhu tej lub cev pov tseg li cas. Muaj qhov phem thiab qhov zoo hais los txog txoj kev muab lub cev pov tseg uas yus yuav tsum ua tib zoo xav txog. Minnesota lub Rooj Tsav Xwm rau Tsiaj Txhu Kev Noj Qab Nyob Zoo yeej txhawj tsam muaj ib yam kab mob hauv tus tsiaj txhu ntawd. Thaum muaj li no, yuav tsum muab lub cev pov tseg hauv tib qhov chaw ntawd thiab ua sai li sai tau kom tus kab mob tsis txawj kis. Txawm yus xaiv ua li cas los, koj yuav tsum ua raws li tej kev cai ua teem tseg hauv daim ntaww no.

Nyob hauv Minnesota lawv pom zoo muab cov tsiaj txhu lub cev pov tseg thaum ua tej yam no.

Muab Faus

- Zoo thaum tsis muaj ntau tus tsiaj lub cev.
- Twb ua li no ntau xyoo tas los lawm.
- Yuav tsum paub muaj dej npaum li cas hauv cov av.
- Ua tsis tau hauv txhua qhov chaw.

Tej thaum kev muab faus yuav zoo, thiab twb ua li no ntau xyoo tas los lawm thaum xav muab cov tsiaj txhu cov cev pov tseg. Qhov no yog qhov zoo tshaj thaum muaj ob peb tus tsiaj xwb, vim thaum muaj ntau tus tsiaj ces haj yam nyuaj yuav muab faus zoo zoo.

Yuav tsum ua tib zoo ua raws kev raws cai thiaj muab tau cov cev pov tseg zoo. Piv xam hais tias, yog muab lub cev faus tob dhau hauv av ces, lub cev yuav tsis lwj zoo thiab yuav nyob twj ywm li ntawd rau ntau xyoo, ua li ntawd mas nws txawj kawj teeb meem rau cov dej hauv av thiab yuav siv tsis tau qhov chaw ntawd rau lwm yam yav tom ntej. Tsis tsim nyog muab tej tsiaj txhu uas muaj kab mob lawv thiaj tuag faus cia.

Tej lub sij hawm thaum muaj xwm txheej loj ces kev muab faus yog tib qhov uas ua tau, thiab tsuas pom zoo muab faus tom qab yus twb nrog ib tug kws txawj tham vim lawv yuav tau kuaj tej chaw ib ncig ntawd.

Tej yam uas ua thaum xav muab faus cia:

1. Thaum yuav muab faus cia, koj yuav tsum tiv tauj mus rau USDA Natural Resources Conservation Service (USDA Qhov Chaw Pab Saib Xyuas Tej Khoom hauv Ntiaj Teb) kom pab nrhiav tej qhov chaw uas muaj dej tsawg txaus lawv thiaj pub yus muab faus tseg.
2. Thaum koj nrhiav tau ib qho chaw muab lub cev faus tseg, koj yuav tsum khawb lub qhov kom tob txaus yus thiaj npog tau tag nrho lub cev xwv kom lwm tus tsiaj yuav los noj tsis tau.
3. Yuav tsum muab faus kom lub cev yuav tsis chwv cov dej sab saum av thiab cov dej uas nyob sab hauv av.
4. Lub qhov yuav tsum siab npaum li tsib (5) fiv dhau cov dej thaum lub caij uas dej siab tshaj plaws. Nrhiav tau Minnesota daim phiaj qhia seb cov dej tob npaum li cas nyob rau ntawm no:
https://www.dnr.state.mn.us/waters/programs/gw_section/mapping/platesum/mha_wt.html
5. Koj kuj xyuas tau seb cov dej siab npaum li cas thaum koj yuav muab faus tseg thaum khaws lub qhov tas ces mam li khawb kom tob ntxiv li tsib fiv seb puas pom dej li.

Muab Hlawv

- Qhov no zoo thaum yus ua tib zoo ua.
- Nws zoo tshaj thaum tsis muaj ntau tus tsiaj uas yuav muab pov tseg.
- Ua tsis tau hauv txhua qhov chaw.
- Yuav tsum ua hauv ib lub tsev uas muaj cai muab hlawv.

Kev hlawv yog ib qho zoo thaum muaj cov tsiaj txhu me uas tuag, ib yam li qaib. Tiam sis, nws tsis zoo thaum muaj ntau tus tsiaj los sis yog cov tsiaj txhu loj. Yuav tsum muaj tej yam khoom tshwj xeeb thiaj muab hlawv thiab yuav tsum muaj ntawv tso cai los ntawm lub Koom Haum Saib Xyuas Huab Cua Phem. Muaj tsis tau cov plua tshuav thiab pa nchos ntau tshaj tej kev cai uas PCA tsa cia hais txog huab cua phem.

Tej yam uas ua thaum xav muab hlawv:

Tiv tauj mus rau Minnesota lub Rooj Tsav Xwm rau Tsiaj Txhu Kev Noj Qab Nyob Zoo seb qhov no puas yuav zoo rau koj.

Muab Pauv

- Qhov no pab ua kom pauv los ua khoom siv.
- Tej tsev lag luam nqa los ntawm daim teb hauv tej qhov chaw hauv Minnesota thiab xa mus rau tej chaw ua khoom.
- Cov tsheb yuav tsum ua tib zoo thauj cov cev thiab ua raws li tej kev cai puaj phais.

Kev muab pauv no muaj ntsis zoo li yus muab cov tsiaj txhu cov cev kho los siv ua lwm yam. Muaj ntau lub tsev lag luam uas pab cov neeg uas tua tsiaj txhu li no hauv Minnesota. Feem ntau mas cov tsev lag luam no nyob hauv qab teb thiab nruab plawv Minnesota; tsis muaj ntau lub pem qaum teb no.

Cov tsheb thauj khoom uas muab kho dua tshiab yuav raug kev soj ntsuam thiab kev tso cai los ntawm lub Rooj Tsav Xwm rau Tsiaj Txhu Kev Noj Qab Nyob Zoo, tsuas yog lub tsheb ntawd yog tus tswv rau tus tsiaj txhu. Cov cev thiab tej yam ntawm tus tsiaj txhu lub cev yuav tsum thauj hauv cov tsheb xau tsis taus kom pab tiv thaiv tsis pub kis kab mob thiab ua kom tej kev huv.

Tej yam uas ua thaum xav muab pauv:

1. Tiv tauj mus rau ib lub tsev muab pauv hauv Minnesota (saib phab ntawv tom ntej seb muaj cov twg).
2. Saib kom lub tsheb uas muab pauv ntawd ua raws li koj daim teb tej kev cai puaj phais thaum lawv tuaj thauj lub cev.
3. Tiv tauj mus rau Minnesota lub Rooj Tsav Xwm rau Tsiaj Txhu Kev Noj Qab Nyob Zoo yog koj nyob pem pem qaum teb hauv Minnesota.

Minnesota cov Tsev Lag Luam uas Muab Pauv

Central Bi-Products Plant A

Lub Nras Todd
1-800-767-2569
www.centralbi.com

Sanimax

Lub Nras Dakota
651-451-6858
www.sanimax.com

Central Bi-Products Plant B

Lub Nras Redwood
1-800-767-2569
www.centralbi.com

T-N-T Rendering

Lub Nras Lyon
712-348-2407

Darling International Plant A

Lub Nras Faribault
507-526-3296

West Central Sanitation Inc.

Lub Nras Kandiyohi
320-235-7630
www.wcsanitation.com

Darling International Plant B

Lub Nras Fillmore
507-526-3296

Worthington Rendering Company

Lub Nras Nobles
507-376-4711

Leroy Job Trucking

Lub Nras Sherburne
612-245-6085

Kev Ua Chiv

- Puaj phais, huv, thiab zoo ua thaum ua yog lawm.
- Yooj yim ua hauv koj daim teb.
- Yuav tsum ua raws li cov lus qhia thiaj ua tau zoo tag nrho.
- Thaum ua yog ces thiaj li tshem tej yam kab mob tawm.

Txoj kev ua chiv yeej yooj yim ua yog koj paub tias yuav tsum ua li cas. Yuav tsum tiv tauj rau ib tug neeg uas ua hauj lwm rau peb kom kawm tau seb yuav ua li cas thiaj muab lub cev ua chiv. Koj muaj cai ua koj tus kheej thaum koj to taub zoo seb yuav tsum ua li cas thiab xav tau tej yam khoom dab tsii thiaj muab tau ua chiv.

Txoj kev ua chiv yuav tsum muaj tej yam kab mob thiab cov khoom uas tuaj pwm. Cov kab mob no xav tau zaub mov, dej thiab chaw nkaum. Cov kab zoo tshaj plaws yog cov hu ua thermophilic, los sis thermo-philes, cov no loj hlob tau zoo tshaj thiab ua hauj lwm zoo dua thaum nws kub tshaj 130°F. Thaum cov kab thermophiles huam loj tuaj, lawv muab cov cev pauv los cov khoom zoo siv, ua ib co hmoov uas maj mam tso chiv, ntxiv khoom hauv av, los sis cov khoom uas pab txuag dej hauv av.

Txhua Yam uas muaj sia nyob ciaj zoo dua thaum lawv ua tib zoo noj qab haus huv, ces cov kab uas ua chiv yeej zoo tib yam li ntawd. Ob yam tib si xav tau cov khoom carbon (C) thiab nitrogen (N) kom sib haum zoo. Qhov zoo tshaj yog thaum, pawg chiv yuav tsum muaj 30 qhov C thiab ib qho N (30:1).

Ib pawg chiv yuav tsum muaj li peb mus rau tsib fiv khoom uas muaj cov no nyob puag ncig pab tuav tej ntawv twj ywm. Qhov no yuav pab kom nruab plawv pawg chiv yuav kub npaum li 130°F los sis tshaj ntawd—tab txawm nws los daus hlob heev.

Tej yam uas ua thaum xav pib muab ua chiv:

Cov koom uas muaj carbon ntau zoo li cov hmoov ntoo, tej daim ntoo me me ais, cov nroj tsuag uas muab zom mos mos, tej pawg nyom pub nees uas lwj, cov qos qab zib, cov plhaub txiv laum huab xeeb, los sis lwm yam koom qoob loo xim kas fes. Txoj kev muab ob peb yam uas muaj carbon xyaw ua ke yuav ua zoo tshaj plaws. Thaum muaj tej yam uas loj thiab me sib txawv, ces cov huab cua hauv koj pawg yuav khaiv tau zoo, yuav sov twj ywm, pawg ntawd yuav muaj zog thiab cov kab yuav muaj chaw noj txaus. Koj yuav tsum muaj ib pawg uas tob li peb mus rau tsib dag rau txhua 1,000 phaus cev tsiaj txhu—xav tau tsawg me ntsis yog tias cov koom ntawd muaj carbon ntau, ntau tshaj ntawd yog tias tsis muaj carbon ntau. “Pib” pawg koom ntawd thaum tso ib co quav tsiaj txhu, cov koom pab ntxaum tsiaj txhu cov zis los sis pawg chiv uas tsis tau ua chiv tas kom thiaj pib tau ib pawg chiv.

Xav tau koom ntau npaum li cas thiaj ua tau chiv?

Rau txhua 1,000 phaus, koj xav tau koom tob npaum 3 mus rau 5 dag hauv ib pawg.

Cov koom ua chiv:

Cov koom nroj tsuag uas yog xim kas fes yog tej yam zoo li no:

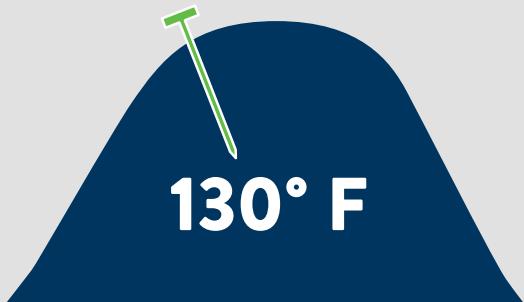
- Nplooj ntoo
- Quav Nyab Liam Sij
- Nyom Pub Nees Liam Sij
- Plhaub Pob Kws
- Hmoov Ntoo
- Nroj tsuag uas tuag, qhuav tas
- Tej Daim Ntoo Me Me
- Muab Ntawv Dua Ua Tej Daim Me

Yuav zoo yog tias muaj **ib lub tsheb nqa khoom** los sis lwm lub tshuab txav tau lub cev, muab cov khoom tso ua ke thiab ntxeev pawg khoom thiab mam li nqa tau cov chiv uas ua tiav tas es tso hauv lub tsheb thauj khoom. Koj yuav tsis xav tau lub tsheb nqa khoom txhua txhua hnub, tiam sis koj yuav xav tau ib lub thiaj ua tau pawg chiv, muab ntxeev hlo thaum pib no tuaj thiab thaum twg muaj xwm txheej, zoo li thaum los nag thiab pawg khoom ntub tas los sis pawg khoom kub dhau. Lub tsheb nqa khoom loj dua ces, koj thiaj ua tau txoj hauj lwm no sai dua.

Dej. Tej thaum koj yuav tau ntxiv dej rau hauv pawg chiv ntawd vim sab hauv pawg ntawd kub heev ces pawg ntawd pib qhuav tuaj. Txoj kev siv ib lub me nyuam pas dej pab kom pawg chiv yuav ntub zoo vim nws muaj cov nitrogen uas cov kab mob xav tau.

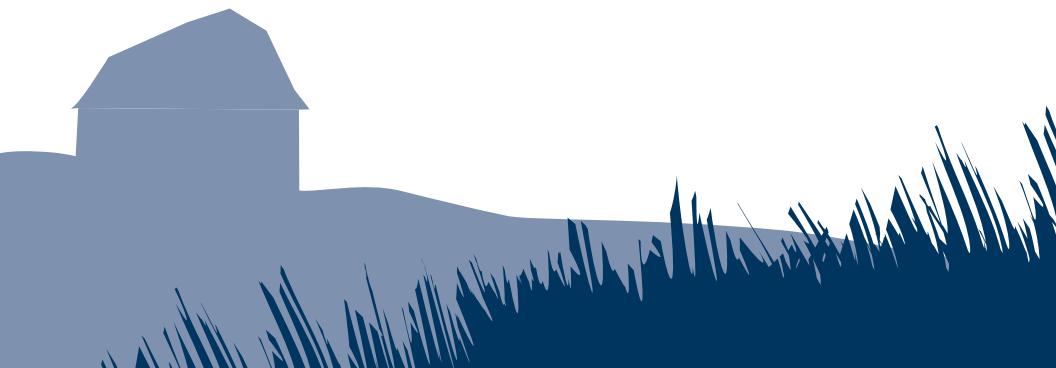
Yus xav tau **ib tug ntsuas qhov kub uas muaj tus kav ntev ntev** yus thiaj tso tau puag nruab plawv pawg chiv ntawd.

Ib rab cuab yeej uas qhib tau tus tsiaj txhu lub khauj khaum.

Lub cev uas loj dua, yuav siv sij hawm ntev zog kom thiaj ua tau chiv. Feem ntau yuav zoo dua yog tias yus qhib los sis muab lub cev txiav ua tej daim, ua li ntawd cov kab thiaj muaj chaw ntau huam loj tuaj. Koj mam li siv rab txiab loj uas siv txiav ntoo, ib rab riam ntev los nkaug lub cev. Yog koj xav ua ib yam ntxiv, los sis yog koj xav muab tus tsiaj txhu lub cev txiav ua tej daim thiaj ua tau ib pawg chiv me zog, ces koj yuav xav tau ib rab kaw los sis rab ciaj uas txiav tau tej yam loj loj. Txoj kev muab lub cev qhib cia ua rau lub cev lwj sai dua thiaj ua tau chiv, tiam sis nyob ntawm seb koj puas xav ua xwb. Cov kab yeej yuav noj lub cev kom lwj mus. Yog koj muab lub cev qhib cia, tsis ntev ces koj yuav paub hais tias pawg chiv ntawd tau saus. Qhov no hu ua “yielding.” Thaum muaj li no lawm, ua tib zoo xyuas pawg chiv seb cov khoom puas ua tib zoo npog tag nrho lub cev, los yog lwm yam tsiaj txhu yuav los noj lub cev ntawd.

CEEB TOOM: Yog koj xav hais tias tus tsiaj txhu ntawd tuag vim nws raug ib yam kab mob uas txawj kis mus rau tib neeg, tsis txhob muab lub cev qhib cia. Tiam sis, qhia mus rau tus kws kho tsiaj txhu tej kev mob thiab Minnesota lub Rooj Tsav Xwm rau Tsiaj Txhu Kev Noj Qab Nyob Zoo paub sai li sai tau.

Tej Tswv Yim rau Kev Ua Chiv:

Qhov uas cov nyuj uas pub mis thiab cov uas yug los ua nqaij uas twb tuag lawm es muab lawv tej lub cev ua chiv yog ib qho tseem ceeb rau ntau thaj teb. Txoj kev muab ua chiv yuav zoo tshaj plaws yog tias yus ua tib zoo saib xyuas thaum pib mus txog thaum kawg. Txoj kev ua chiv zoo yuav tsum muaj tsib yam tseem ceeb:

- C:N sib phim zoo.
- Muaj dej txaus.
- Sov txaus.
- Muaj pa txaus.
- Qhov pH siab npaum li cas.

Cov neeg ua teb yuav tsum muaj tej yam khoom sib xyaw kom yog, muab pawg ntawd ntxeev ob peb zaug thiab ntxiv dej thaum twg xav tau. Thaum ua raws kev raws cai ces, tag nrho cov nqaij yuav lwj zoo zoo. Yuav tsum ua tej yam ntxiv pab kom tej pob txha yuav lwj thiab. Txoj kev ua tib zoo muab cov nyuj tej cev ua chiv yuav pab pov hwm tej chaw ib puag ncig, tej neeg zej zog thiab ua raws li lub xeev tej kev cai coj.

Kev Tiv Tauj:

Xov tooj: 651-296-2942

Chaw Web: <http://www.mn.gov/bah/carcass-disposal>

Tsab E-mail: animalhealth@state.mn.us

**MINNESOTA BOARD OF ANIMAL HEALTH
(MINNESOTA LUB ROOJ TSAV XWM RAU TSIAJ TXHU
KEV NOJ QAB NYOB ZOO)**

**Cov Tsiaj Txhu uas Noj Qab Nyob Zoo rau Tib Neeg thiab cov
Koog Zej Zog uas Noj Qab Nyob Zoo**

**625 Robert Street North
St. Paul, MN 55155**

651-296-2942

**animalhealth@state.mn.us
www.mn.gov/bah**